

ДЕТСКА ГРАДИНА № 35 "ДЕТСКА РАДОСТ"/ с яслена група/
гр. Варна, кв. „Победа“ до бл.№ 10, тел/факс.: 052/740 627, 052/500 636
e-mail: dgdetskaradost@gmail.com, www.dgdetskaradost-varna.com
www.facebook.com/Дг Детска Радост Варна

УТВЪРЖДАВАМ
/ Кристина Стаикова
Директор на ДГ № 35
„Детска радост“ Варна

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

„Заедно за всяко дете“

за периода 2020- 2025 година

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....3

Програмна система „Заедно за всяко дете”

на ДГ № 35 „ Детска радост”/с яслена група/ Варна

1.Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.....	4
2.Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.....	6
3.Тематично разпределение по възрастови групи	13
4. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.....	17

Увод

„ На децата - най- доброто от нашето настояще“

Тази мисъл на Димитър Димитров / Мастера/ ни мотивира при разработването на нашата програмна система.

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система на ДГ № 35 „ ДЕТСКА РАДОСТ” е съобразена:

- ❖ с разбирането за предучилищното образование в детските градини, като система и процес, осигуряващи образование и подготовка за училище съобразно актуалните образователни потребности и развитие на детския потенциал
- ❖ с осъществяване на връзка към учебно-възпитателния процес в училище.

Програмната система на ДГ № 35„ ДЕТСКА РАДОСТ” е подчинена на основните цели на предучилищното и училищното образование , формулирани в Чл. 5 на ЗПУО:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
3. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
4. ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им;
5. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
6. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
7. формиране на толерантност и уважение към правата на децата с увреждания;
8. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
9. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
10. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

Програмна система „Заедно за всяко дете” ДГ № 35 „ Детска радост”/с яслена група/ Варна

Детето е център и субект на педагогическото взаимодействие

Детето е различно, уникално и неповторимо

Детето се развива в интеракцията – дете-възрастен

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Разработването на програмна система за възпитателни взаимодействия в ДГ №35 „ ДЕТСКА РАДОСТ” е в контекста на водещи европейски стратегии за образование и възпитание, съчетани с традициите на българската образователна система, гарантиращи прилагането на съвременни и преди всичко личностно- ориентирани педагогически технологии

Програмата е ориентирана към развитие на осъзнаване, самооценка и саморегулация на дейността на детето..

Ученето през целия живот интегрира всички дейности в ДГ 35, които развиват личността на детето с цел стимулиране на неговите знания, умения и компетенции. Така ДГ № 35 с разнообразната си дейност налага свой собствен образ, своя собствена специфична система на възпитание и обучение и стремеж за въвеждане на нови педагогически методи.

Основните аспекти на ученето в ДГ и през /целия живот/ са: да се научим да знаем: (социално – икономически и културни компетенции):

- да се научим да правим (мотивация за продължаващо образование и квалификация):

- да се научим да живеем заедно (социални умения а комуникация, сътрудничество и партньорство и толерантност):

- да се научим да бъдем (перманентно образование за успешна реализация и подготовка в професионален и личностен план, чрез стимулиране способността за социална и природна ориентация):

Тези аспекти се съотнасят със следните принципи на учене през целия живот: хуманност, демократичност, непрекъснатост и системност, интегралност и цялостност, индивидуализация и диференциация, автономност, динамичност, отвореност към партньорство и сътрудничество.

Подходи

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има

такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Форми на педагогическо взаимодействие

Предучилищното образование създава условия за придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Компетентностите се определят с държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителя и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.).

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина .

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- основна
- допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата. Педагогическата ситуация осигурява постигане на компетентности, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование.

Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

➤ **Допълнителни форми на педагогическо въздействие:**

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми

- **Самостоятелни дейности по избор на детето** – в зависимост от условията в групата;
- **Дейности, организирани от детския учител :**
  - утринна гимнастика
  - различни видове игри- подвижни, сюжетни, дидактични, конструктивни, музикални, театрализирани

- състезания, конкурси, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда,
- дейности по дългосрочни проекти, които се реализират в ДГ „Детска радост”: Вкусната био градинка „Раковинка”, проект” Да се храним разумно”, проект „ Приобщаващо образование”, проект „ Движението- извор на здраве, сила и вдъхновение”, проект „ Екоучилища „ и „ Учим за гората”

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време: самостоятелните дейности по избор на детето и дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 31 май на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време: самостоятелните дейности по избор на детето и дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

2.Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица.

Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина или училището.

В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Съобразно Наредба № 5 за предучилищно образование/03.06.2016г.), която в чл. 23. гласи:

(1) Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

(2) Педагогическите ситуации се организират само в учебното време по чл. 12, ал. 1 и осигуряват постигането на компетентностите по чл. 28, ал. 2.;

(3) Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в **седмично разпределение**.

(4) Седмичното разпределение по ал. 3 се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

ДГ „Детска радост”Варна е общинска детска градина с целодневна организация . Седмичният брой на педагогическите ситуации е съобразен с Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование. За различните възрастови групи и по различните образователни направления са включени допълнителни / до 5 бр./ педагогически ситуации. Допълнителният брой е във връзка с приоритетите на детската градина и проектно- ориентирания подход за работа с децата в областта на екологичното, здравето и приобщаващото образование. Това ще

даде възможност оптимално да се реализират, както очакваните резултати по образователни направления, така и по различните проекти.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I възрастова група (3–4 г.) Времетраене на ОФПВ : 15 – 20 минути	
	Минимален брой ПС	Допълнителен брой ПС
1. Български език и литература	1	+ 1
2. Математика	1	
3. Околен свят	1	+ 1
4. Изобразително изкуство	2	
5. Музика	2	
6. Конструирани и технологии	1	
7. Физическа култура	3	
Минимален общ брой педагог.ситуации	11	
Общ брой педагогически ситуации	13	2

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	II възрастова група (4–5 г.) Времетраене на ОФПВ: 15 – 20 минути	
	Минимален брой ПС	Допълнителен брой
1. Български език и литература	2	+ 1
2. Математика	1	+ 1
3. Околен свят	2	+ 1
4. Изобразително изкуство	2	
5. Музика	2	
6. Конструирани и технологии	1	
7. Физическа култура	3	
Минимален общ брой педагог. ситуации	13	
Общ брой педагогически ситуации	16	3

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	III възрастова група (5–6 г.) Времетраене на ОФПВ: 20 – 30 минути	
	Минимален бр. ПС	Допълнителен брой
1. Български език и литература	2	+ 2
2. Математика	2	+ 1
3. Околен свят	2	+ 2
4. Изобразително изкуство	2	
5. Музика	2	
6. Конструирани и технологии	2	
7. Физическа култура	3	
Минимален общ брой педагогически ситуации	15	
Общ брой педагогически ситуации	20	5

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	IV възрастова група (6–7 г.) Времетраене на ОФПВ: 20 – 30 минути	
	Минимален брой ПС	Допълнителен брой
1. Български език и литература	3	+ 2
2. Математика	3	
3. Околен свят	2	+ 3
4. Изобразително изкуство	2	
5. Музика	2	
6. Конструирание и технологии	2	
7. Физическа култура	3	
Минимален общ брой педагогически ситуации	17	
Общ брой педагогически ситуации	22	5

Обобщена таблица за седмичен брой педагогически ситуации , в съответствие с Наредба № 5 за предучилищно образование/03.06.2016 г.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I група (15 – 20 мин.)		II група (15 – 20 мин.)		III подг. група (20 – 30 мин.)		IV подг. група (20 – 30 мин.)	
	Брой ПС		Брой ПС		Брой ПС		Брой ПС	
	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой
	1. Български език и литература	1	+ 1	2	+ 1	2	+ 2	3
2. Математика	1		1	+ 1	2	+ 1	3	
3. Околен свят	1	+ 1	2	+ 1	2	+ 2	2	+ 3
4. Изобразително изкуство	2		2		2		2	
5. Музика	2		2		2		2	
6. Конструирание и технологии	1		1		2		2	
7. Физическа култура	3		3		3		3	
Минимален общ брой педагогически ситуации	11		13		15		17	
Общ брой пед.ситуации	11+ 2	13	13+3	16	15+5	20	17+5	22

ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

В предложените дневни режими са включени съотношенията между основните и допълнителни форми за педагогическо взаимодействие в различните възрастови групи, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Дневния режим за различните възрастови групи е примерен и определените в него дейности, могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

**ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В
ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (3–4 г.), ДГ” ДЕТСКА РАДОСТ” ВАРНА
/ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН /**

ФОРМИ Времетраене	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00 – 8.30 Допълнителни форми	Прием на децата (разговори , игри, индивидуална работа, дейности по избор /				
8.30 – 8.45 Допълнителна форма	Утринно раздвижване				
8.45- 9.00	Закуска				
9.00 – 9.20 Педагогически ситуации/основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				
9.20 – 9.40 Допълнителни форми	Игри със спортна насоченост – за раздвижване, подвижни, музикални				
9.40 – 10.00 Педагогически ситуации/основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи), както и за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления				
10.00 –10.15	Подкрепителна закуска / плод/				
10.15 – 12.00 Допълнителни форми	Игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета и др.				
12.00 – 12.30	Обяд				
12.30 - 15.30	Следобеден сън				
15.30 – 15.45 Допълнителни форми	Подвижни игри				
15.45 – 16.00	Следобедна закуска				
16.00 – 16.20 Педагогически ситуации/основна форма/ , Допълнителни форми	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции от различните образователни направления Допълнителни форми , организирани от учителя				
16.20 -19.00 Допълнителни форми	Игри, разходки, наблюдения, творчески дейности, изпращане на децата				

**ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ВЪВ ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
(4–5 г.) – , ДГ” ДЕТСКА РАДОСТ” ВАРНА
/ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН /**

ФОРМИ Времетраене	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00 – 8.30 <i>Допълнителни форми</i>	Прием на децата (разговори , игри, индивидуална работа, дейности по избор /				
8.30 – 8.45 <i>Допълнителна форма</i>	Утринно раздвижване				
8.45- 9.00	Закуска				
9.00 – 9.20 Педагогически ситуации/основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				
9.20 – 9.40 <i>Допълнителни форми</i>	Игри със спортна насоченост – за раздвижване, подвижни, музикални				
9.40 – 10.00 Педагогически ситуации/основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи), както и за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления				
10.00 –10.15	Подкрепителна закуска / плод/				
10.15 – 12.00 <i>Допълнителни форми</i>	Игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета и др.				
12.00 – 12.30	Обяд				
12.30 - 15.30	Следобеден сън				
15.30 – 15.45 <i>Допълнителни форми</i>	Подвижни игри				
15.45 – 16.00	Следобедна закуска				
16.00 – 16.20 Педагогически ситуации/основна форма/ , <i>Допълнителни форми</i>	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции от различните образователни направления Допълнителни форми , организирани от учителя				
16.20 -19.00 <i>Допълнителни форми</i>	Игри, разходки, наблюдения, творчески дейности , изпращане на децата				

**ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (5–6 г.)
ДГ” ДЕТСКА РАДОСТ” ВАРНА**

ФОРМИ Времетраене	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00 – 8.30 <i>Допълнителни форми</i>	Прием на децата (разговори , игри, индивидуална работа, дейности по избор /				
8.30 – 8.45 <i>Допълнителна форма</i>	Утринно раздвижване				
8.45- 9.00	Закуска				
9.00 – 9.30 Педагогически ситуации / основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				
9.30 – 9.45 <i>Допълнителна форма</i>	Игри със спортна насоченост – за раздвижване, подвижни, състезателни, щафетни				
9.45 – 10. 15 Педагогически	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				

ситуации основна форма/	
10.15 – 10.30	Подкрепителна закуска / плод/
10.30 – 11,00 Педагогически ситуации/ основна форма/	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления
11.00 – 12.30 Допълнителни форми	Игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета и др.
12.30 – 13.00	Обяд
13.00 – 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.15 Допълнителна форма	Подвижни, състезателни, щафетни игри
15.15 – 15.30	Следобедна закуска
15.30 – 16.00 Педагогически ситуации /основна форма/	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления
16.00 – 19.00 Допълнителни форми	Творчески игри, игри с правила, дейности по ателиета , изпращане на децата

**ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
(6–7 г.)**

ФОРМИ Времетраене	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00 – 8.30 Допълнителни форми	Прием на децата (разговори , игри, индивидуална работа, дейности по избор /				
8.30 – 8.45 Допълнителна форма	Утринно раздвижване				
8.45- 9.00	Закуска				
9.00 – 9.30 Педагогически ситуации / основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				
9.30 – 9.45 Допълнителна форма	Игри със спортна насоченост – за раздвижване, подвижни, състезателни, щафетни				
9.45 – 10. 15 Педагогически ситуации основна форма/	Педагогически ситуации , в които се формират знания и умения (на ниво конкретни представи)				
10.15 – 10.30	Подкрепителна закуска / плод/				
10.30 – 11,00 Педагогически ситуации/ основна форма/	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления				
11.00 – 12.30 Допълнителни форми	Игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета и др.				
12.30 – 13.00	Обяд				
13.00 – 15.00	Следобеден сън				
15.00 – 15.15	Подвижни, състезателни, щафетни игри				

Допълнителна форма	
15.15 – 15.30	Следобедна закуска
15.30 – 16.00 Педагогически ситуации /основна форма/	Педагогически ситуации за усъвършенстване на компетенции по различните образователни направления
16.00 – 19.00 Допълнителни форми	Творчески игри, игри с правила, дейности по ателиета , изпращане на децата

Яслена група

В ДГ №35»Детска радост»/с яслена група/ Варна функционира една яслена група.

За постигането на стандартите за ранно детско развитие се разработват годишно и седмично разпределение за периода от 15 септември до 31 май, които осигуряват ритмично и балансирано разпределение на съдържанието на дейностите по области на ранно детско развитие в съответствие с възрастовите характеристики на децата. В съвременния информационен свят и структурните изменения, и промените в системата на образование като образователни изисквания, показват необходимостта от комплексно и балансирано отношение към теоретичната и практичната страна на обучението и възпитанието в условията на ранното детско развитие. Това се отнася пряко и до общите насоки за осъществяване на взаимодействие между здравните грижи и педагогическата дейност в яслените групи. Този баланс, според нас е реализиран успешно в утвърждение от МОН познавателни книжки за ранно детско развитие „Слънчеви зайчета“ (яслена група 2 – 3 години) на поредицата «Чуден свят» на изд. «Просвета». Книжките съчетават програмност и системност , като се създават условия за цялостно развитие на детската личност и приемственост със съдържанието на предучилищното образование.

С усвояването на ключови умения, знания и отношения за ранно детско развитие се дава възможност да се определят постиженията на децата, като резултат от здравните грижи, отглеждането в добро здраве, възпитанието, социализацията и обучението.

Това се реализира в следните основни области:

1. здраве и двигателно развитие;
2. познавателно развитие;
3. личностно, емоционално и социално развитие;
4. езиково и комуникативно развитие.

В „Слънчеви зайчета“ (яслена група 2 – 3 години) е налице систематично изложение на учебното или образователното съдържание по основните области. Тя съдържа множество закономерно свързани един с друг елементи, основно знания, представляващи определено единство, чрез които се създават:

1. условия за провеждане на здравни грижи и физическо и двигателно развитие;
2. условия за взаимодействие между здравните грижи и педагогическата дейност, реализирана чрез игра;
3. условия за почивка, включително следобеден сън;
4. условия и време за хранене;
5. дейности по избор на детето.

ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ- ЯСЛЕНА ГРУПА

ФОРМИ Времетраене	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00 – 8.30	Прием на децата (разговори , игри, индивидуална работа, дейности по избор /				

8.30 – 8.45	Утринно раздвижване
8.45- 9.15	Закуска
9.15 – 9.30	Тоалет
9.30 – 10.00	Организираны занимания
10.00- 10.15	Подкрепителна закуска / плод/
10.15 –11.30	Свободни игри и занимания
11.30- 11.45	Подготовка за обяд
11.45- 12.30	Обяд
12.30 - 15.30	Тоалет и подготовка за сън, Следобеден сън
15.30 – 16.00	Събуждане, тоалет
16.00 – 16.30	Следобедна закуска
16.30 – 19.00	Свободни игри и занимания, изпращане на децата

ПРИМЕРНО СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ЯСЛЕНА ГРУПА, 2 – 3-ГОДИШНИ

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Езиково и комуникативно развитие (ЕКР)	Личностно, емоционално и социално развитие (ЛЕСР)	Познавателно развитие (ПР)	Езиково и комуникативно развитие (ЕКР)	Здраве и двигателно развитие (ЗДР)
Здраве и двигателно развитие (ЗДР)		Здраве и двигателно развитие (ЗДР)	Личностно, емоционално и социално развитие (ЛЕСР)	

3. Тематично разпределение по възрастови групи

Съгласно Наредба № 5, чл. 29. (1): Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина, съответно на училището, която се приема с решение на педагогическия съвет. Чл. 29, (4) В програмната система се включват:

1. подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

При изготвянето на тематичното разпределение в ДГ „Детска радост” се спазват и разпоредбите на Чл. 30. (1) на Наредба № 5 : Тематичното разпределение по чл. 29, ал. 4, т. 3 осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления по чл. 28, ал. 2 и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Отчитат се интересите на децата и спецификата на образователната среда в детското заведение Осигурява се ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по образователни направления.

Включват се теми за постигане на отделни компетентности , като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата

При разработване на тематичното разпределение, учителите в ДГ „ Детска радост” прилагат системно-интегралният, синергетичният подход и тематично-холистичният подход, като:

- Посочена е *обща тематична зона за седмицата*, така че детето да разкрие в система от знания, умения и отношения единството на заобикалящия го свят. Седмичната глобална тема се извежда на принципа на празничния календар и сезонно-природните явления и това осигурява обща база за търсене на сюжетно-логически връзки при реализиране темите на педагогическите ситуации за седмицата.
- Всяко образователно направление има своите специфични цели и задачи за формиране на конкретни специални компетентности, което предполага динамика в търсенето на интегративни връзки на познанието и уникалност на педагогическото взаимодействие. В организационно-методически план учителят може да разкрие общи връзки между знанията, уменията, отношенията на две и повече направления.
- Темите се основават на вътрешно-дяловата интеграция на образователните ядра в дадено образователно направление.

През учебната 2024/25 г. учителите от всички възрастови групи разработват тематичните разпределения на основата на дидактичната система „ Златно ключе “ на изд. „ Бит и техника“.

3.1 Проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: *български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура*.

Проследяването на резултатите от образователния процес има следните задачи:

- да провери ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- да проследи резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете;
- на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
- да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; физическа култура),

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления

Учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето. Информацията трябва да бъде позитивна, обективна и насочваща чрез развиващата програма за по-нататъшната индивидуална работа с детето

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио. Съдържанието на портфолиото се определя с решение на Педагогическия съвет. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в :

- Индивидуалното портфолио на детето
- Електронния дневник по групи, като за целта е приета единна, обща за цялата детска градина, матрица: в раздел „постижения на детето“ се вписват като показатели по всяко образователно направление ДОС за съответната възрастова група. Срещу всеки показател се отбелязва резултата на детето от входящата и

изходяща диагностика, като се изписва качествена оценка, която има три нива на степен на постижения и съответства на точков бал / количествена оценка/, както следва:

<u>Степен на постижение</u> <u>/ качествена оценка/</u>	<u>Точков бал</u> <u>/ количествена оценка/</u>
Затруднява се	1
Справя се с помощ от учителя	2
Справя се самостоятелно	3

Учителите по групи изготвят обобщена справка за постиженията на всяко дете по различните образователни направления, като се изчислява общ резултат, получен от сбора на количествените оценки, разделен на броя показатели по образователното направление. Представят и общ резултат за групата с количествена оценка по всяко едно направление, получен от сбора на резултатите по съответното образователно направление на всички деца от групата и разделен на броя им.

В края на първото полугодие и в края на учебната година, учителите по групи представят общите резултати по всяко образователно направление на ЗДУД, който изготвя обобщен резултат за постиженията на децата по образователни направления за всички възрастови групи. Резултата се отбелязва с количествена оценка.

Таблица за начина на отразяване постиженията на децата: образователни направления, ядра и съответно, като показатели се вписват очакваните умения, навици, знания и отношения, според ДОС за съответната група:

Образователно направление	Ядро, със съответните показатели, според ДОС	РЕЗУЛТАТИ Количествени /от 1 до 3/
Български език и литература БЕЛ	Свързана реч СР	
	Речник Р	
	Грамматически правилна реч ГПР	
	Звукова култура ЗК	
	Възприемане на литературно произведение ВЛП	
	Пресъздаване на литературно произведение. ПЛП	
Математика М	Количествени отношения КО	
	Измерване И	
	Пространствени отношения ПО	
	Времеви отношения ВО	
	Равнинни фигури РФ	
Околен свят ОС	Самоутвърждаване и общуване с околните СОО	
	Социална и здравословна среда СЗС	
	Културни и национални ценности КНЦ	
	Светът на природата и неговото опазване СПНО	
Изобразително изкуство	Художествено възприемане ХВ	
	Изобразителни материали и техники ИМТ	

ИИ	Изобразително творчество	ИТ	
Конструирани и технологии КТ	Конструирани и моделиране	КМ	
	Обработване на материали, съединяване и свързване	ОМСС	
	Грижи и инициативност	ГИ	
	Техника	Т	
Физическа култура ФК	Естествено-приложна двигателна дейност	ЕПДД	
	Спортно-подготвителна двигателна дейност	СПДД	
	Физическа дееспособност	ФД	
	Игрова двигателна дейност	ИДД	
Музика	Възприемане	ВП	
	Възпроизвеждане	ВИ	
	Музика и игра	МИ	
	Елементи на музикалната изразност	ЕМИ	

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

1. Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

2. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

Задачи със свободен отговор се използват при установяване на *изпълнителски умения* пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструирани – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи е уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, приложения, конструктивни и хартиени модели, пластелинови фигури и форми и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

4. Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Портфолио – буквално означава “запис”. Когато става въпрос за детско портфолио, се има предвид “запис” на етапите от процеса на адаптиране, игра и учене, както и постиженията по различните образователни направления. Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги “видими” и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето и по този начин може да подпомогне и родителя.

За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на целия престой на детето в детската градина.

Цел: Хронологично и автентично проследяване на резултатите от социализацията, възпитанието и обучението на детето в детската градина.

Основно съдържание на детското портфолио: диагностични тестови батерии за проследяване постиженията на децата в началото и края на учебната година, картони за отбелязване на индивидуалните особености, предпочитания, впечатления, интереси и желания на детето, индивидуален картон с чек лист за отразяване резултатите по образователни направления, папка за събиране на материали от практическата дейност- рисунки, картички, приложения, фотографии и др.

4. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. Темата за приобщаването е базирана върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на глобалните цели в образованието- за възпитание, социализация, отглеждане, обучение на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- на ниво детската градина – във форма на Училищно Настоятелство и Обществен съвет.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството могат да се обособят в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

- Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.
- Индивидуална консултация
- Други индивидуални форми: телефонно обаждане, скайп разговор, е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата

Групови форми на сътрудничество с родителите

- Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма
- Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

- Тренинг с родители - интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).
- Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- Сайт на детската градина
- Информационни табла за родителя
- Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

- Електронно портфолио на детската градина
- Портфолио на учителите в групата

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.

Акценти в оптимизацията на взаимодействието „детска градина – семейство“:

- Доверието и откритостта във взаимоотношенията е важната предпоставка за ефективно сътрудничество;
- Обмяната на информация и равностойното участие като предпоставка за позитивното развитие на децата;
- Запознаването със спецификата на възпитателно-образователния процес в детската градина /детската група/ да съдейства за придобиване на адекватна представа относно отговорността на учителската професия;

Основните механизми, принципи и подходи за взаимодействие между участниците в предучилищното образование са заложили при разработването на Правилника за дейността на ДГ „ Детска радост”, в частта, уреждаща сътрудничеството и взаимодействието с родители и деца в детската градина.

Настоящата Програмна система е разработена и съобразена с всички нормативни документи в системата на образованието.

Актуализираната Програмна система е приета на заседание на Педагогическия съвет на детската градина – протокол №1/12.09.2024 г. и утвърдена със заповед на директора на ДГ№ 35 „ Детска радост“ Варна № 1/16.09.2024г.